

**2018 YILI İÇİN SERBEST MESLEK KAZANÇ DEFTERİ NOTERDEN TASDİK ETTİRİLMEMEYECEK.
“ELEKTRONİK ORTAMDA” TUTULACAKTIR.**

Değerli üyemiz,

19 /12/2017

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı “Defter-Beyan Sistemine” yönelik olarak 486 Seri numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğini bu gün (17/12/2017) Resmi gazetede yayımlamıştır. Tebliğ de;

Serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulması, söz konusu mükelleflerden defter tutmak zorunda olanların defterlerinin bu kayıtlardan hareketle elektronik ortamda oluşturulması ve saklanması, vergi beyannamesi, bildirim ve dilekçelerin elektronik ortamda verilebilmesi ile elektronik ortamda belge düzenlenebilmesi amaçlandığı belirtilmiştir. Yayımlanan Genel Tebliğin özeti aşağıda bilgilerinize sunulmuştur. **486 Seri numaralı VUK Genel Tebliği yazımız ekinde dir.**

Bu sistemin amacının ; “Defter-Beyan Sistemi” ile vergisel ve ticari işlemlerin elektronik ortamda kayıt altına alınması, kayıtlardan hareketle defter ve beyannamelerin elektronik olarak oluşturulması ve muhafaza edilmesi, bu sayede yükümlülüklerle ilişkin bürokratik işlemlerin ve uyum maliyetlerinin azaltılması, kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi ve vergiye gönüllü uyum seviyelerinin artırılması olduğu belirtilmiştir.

1)-HANGİ MÜKELLEFLER “DEFTER-BEYAN SİSTEMİNE” TABİDİR?

a)- **Serbest meslek erbapları, (Noterler hariç) (01/01/2018 den itibaren)**

b)- **İşletme esasına göre defter tutan mükellefler (01/01/2019 den itibaren)**

Ancak, Serbest meslek kazanç defteri yanında işletme hesabı esasına göre defter tutanlar da işletme defterlerini 01/01/2018 den itibaren Defter –Beyan sisteminden tutacaklar. Kağıt ortamında İşletme defteri tutmayacaklardır.

c)- **Basit usule tabi olan mükellefler (01/01/2018 den itibaren)**

2)- DEFTER-BEYAN SİSTEMİNE HANGİ TARİHE KADAR VE NASIL BAŞVURULACAK?

Defter-Beyan Sistemini kullanmak zorunda olan mükelleflerin, Sistemi kullanmaya başlayacakları **takvim yılından önceki ayın son gününe kadar (Bu gün dahil 31/12)** www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya gelir vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesi aracılığıyla başvuru yapmaları gerekmektedir.

ANCAK; 2018 uygulaması için; Serbest Meslek Erbapların Sisteme son baş vuru tarihi 31/01/2018 dir. Basit Usul Mükellefleri için ise son başvuru tarihi 30/06/2018 dir. (Tebliği Geçici Md.1)

Söz konusu başvuruyu;

a) Basit usule tabi mükellefler,

- Kendileri,

- Aralarında bu Tebliğin ekinde (Ek:1) yer alan “Defter-Beyan Sistemi Kullanımı

Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi (Meslek Odaları ile Basit Usulde Vergilendirilen Üyeleri İçin)” düzenledikleri meslek odaları veya

- **340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan “Elektronik**

Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” imzaladıkları meslek mensupları,(SM,SMMM) aracılığıyla,

b) İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile Serbest Meslek Kazancı elde eden mükellefler ,

- Kendileri veya

- 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan “Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” düzenledikleri meslek mensupları ,(SM,SMMM) aracılığıyla yapabileceklerdir.

c)-Mükellefiyeti yeni tesisi edenlerin durumu nedir?

Defter-Beyan Sisteminin uygulanmaya başlanmasından sonra **mükellefiyet tesis ettiren ve söz konusu Sistemi kullanmak zorunda olan mükellefler**, kendileri veya yukarıda belirtildiği şekilde aracılık ve sorumluluk yetkisi verdiği kişiler aracılığıyla **işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen yedinci iş günü mesai saati sonuna** kadar gelir vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine başvuru yapacaklardır.

Söz konusu başvuru işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen yedinci iş gününün sonuna (saat 23.59’a) kadar www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden de yapılabilecektir.

3)- SİSTEME GİRİŞ, KULLANICI KODU VE ŞİFRE ALINMASI, MEVCUT KULLANICI KODU VE ŞİFRELER DURUMU NE OLACAKTIR.

a)- Defter-Beyan Sistemine kullanıcı kodu veya Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası (TCKN) ve şifre bilgileri kullanılarak www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden giriş yapılacaktır.

Sisteme giriş sırasında kullanılacak şifre bilgisi, mükellef veya noterden yetkilendirdiği kişi tarafından herhangi bir vergi dairesine yapılacak başvuru ile alınabilecektir.

b) - Bakanlıkça yapılan düzenlemeler kapsamında bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce elektronik ortamda beyanname gönderme aracılık yetkisi almış olan gerçek ve tüzel kişiler (31 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri kapsamında verilenler hariç) mevcut kullanıcı kodu ve şifre bilgileri ile Defter-Beyan Sistemini kullanabileceklerdir.

c) - Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce, Defter-Beyan Sistemini kullanmakla yükümlü olan mükellefler ile aralarında 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan “Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi”ni imzalayan meslek mensuplarının, söz konusu sözleşmelerinin geçerliliğini sürdürmesi koşuluyla, Defter-Beyan Sisteminin kullanımı için yeni bir sözleşme imzalamasına gerek bulunmamaktadır.

d) - Vergi dairelerinden Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce elektronik beyanname gönderebilmek için temin edilen kullanıcı kodu ve şifre bilgisi ile sisteme giriş yapılabilecektir.

e) - Sistemi kullanacak mükellef, meslek mensubu veya meslek odaları istemeleri halinde, çalışanlarını Sistemin belirli fonksiyonlarını kullanmak üzere sistem kullanıcısı olarak

tanımlayabilecek ve yetkilendirebileceklerdir. Bu durumda, tanımlanan kişilerin sisteme girişte kullanacakları şifreler, Defter-Beyan Sistemi içerisinde elektronik ortamda üretilerek kullanıcıya gösterilecektir. Bu şekilde sistem kullanıcısı olarak tanımlanan kişiler, kendileri için oluşturulan kullanıcı kodu ve şifreyi kullanarak sisteme giriş yapabileceklerdir.

4)- DEFTER-BEYAN SİSTEMİNE KAYIT ZAMAN YAPILIR? YANLIŞ KAYITLARIN DÜZELTİLMESİ NASIL OLACAK?

a)- İşlemlerin defterlere kaydı, ait oldukları aya ait katma değer vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son günden fazla geciktirilemez.(Ertesi ayın 24 ne kadar)

b)-Takvim yılının son ayına ait kayıtlar, takvim yılına ait gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son gün saat 23:59'a kadar yapılabilir.(Ertesi yılın 25 Martına kadar)

c)- Basit usule tabi mükelleflerin alış ve giderleri ile satış ve hasılatlarına ilişkin üçer aylık kayıtlar, izleyen ayın sonuna kadar sisteme kaydedilir.

d)- Defter ve kayıtlara rakam veya yazıların yanlış girilmesi durumunda, yukarıda belirtilen kayıt zamanına ilişkin olarak belirlenen süreler zarfında, Sistem üzerinden yanlış kayıt güncellenebilecek veya iptal edilerek doğru kayıt aynı yöntemle tekrar girilebilecektir.

5) - SİSTEM ÜZERİNDEN HANGİ DEFTERLER TUTULABİLECEK?

Defter-Beyan Sistemi üzerinden,

- ❖ İşletme defteri,
- ❖ Çiftçi işletme defteri,
- ❖ **Serbest meslek kazanç defteri,**
- ❖ Amortisman defteri, (İşletme ve S.M kazanç defteri tutanlar için)
- ❖ Envanter defteri, (İşletme ve S.M kazanç defteri tutanlar için)
- ❖ Damga vergisi defteri, (İşletme ve S.M kazanç defteri tutanlar için)
- ❖ Ambar defteri , (İşletme ve S.M kazanç defteri tutanlar için)
- ❖ Bitim işleri defteri ,(İşletme ve S.M kazanç defteri tutanlar için)

Elektronik ortamda tutulacaktır.

❖ **01/01/2018 Tarihinden itibaren SERBEST MESLEK KAZANÇ DEFTERİ Kağıt ortamında tutulmayacak,**

❖ **01/01/2019 Tarihinden itibaren İŞLETME USULÜNE GÖRE DEFTER Kağıt ortamında tutulmayacak,**

6)- SİSTEM ÜZERİNDEN TUTULAN DEFTERLERİN MUHAFAZA VE İBRAZİ NASIL OLACAKTIR?

a)- Defter-Beyan Sistemi üzerinde tutulan defterlerin, kullanıcı denetiminin kullanıcı kodu, şifre ve diğer güvenlik mekanizmaları ile elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, Sistemin kullanımına ilişkin tüm işlemlerin elektronik olarak yapılması ve her işleme ait logların kayıt altına alınmasına bağlı olarak kaynağının inkâr edilemezliği söz konusu olduğundan mükelleflerce ayrıca kağıt ortamında saklanmasına gerek bulunmamaktadır.

b)- Sistem üzerinden defterlerin görüntülenmesi, yazdırılması veya çeşitli dosya formatları ile indirilmesi (kaydedilmesi) mümkün olmakla birlikte, bu şekilde indirilmiş (kaydedilmiş) olan defterlerin hukuki geçerliliği bulunmamaktadır.

c)- Sistem üzerinden tutulan defter ve kayıtların muhafaza yükümlülüğü Başkanlığa aittir. Başkanlık mükellef, meslek mensubu ya da meslek odası tarafından girilen kayıtları ve bu kayıtlardan hareketle oluşan defterleri elektronik ortamda muhafaza edecek ve mükelleflerin kullanımına hazır halde bulunduracaktır.

d)- Kendisinden mükellefiyetine ilişkin defter ve kayıtlarının ibrazı talep edilen mükellefler, talepte bulunan birim ile ibrazı talep edilen bilgilerin mahiyetini ibraz talep yazısının bir örneği ile birlikte ibraz süresinin sonundan en geç 10 gün önce bağlı olduğu vergi dairesi aracılığıyla Başkanlığa bildirecektir. Başkanlık bu bildirimle ilişkin usul ve esaslar ile bildirim yöntem ve içeriğinin belirlenmesi konusunda yetkilidir.

e) - İlgili makamlar tarafından defter ve kayıtlarının ibrazı istenilen mükellefe ulaşılamaması ya da ibraz yazısının mükellefe tebliğ edilememesi hallerinde, bu durumu tevsik eden belgelerle birlikte mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi aracılığıyla Başkanlığa başvurulacaktır.

f) - Başkanlık, istenildiğinde defterlerin kağıt, elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla eksiksiz ve okunabilir şekilde ibraz edilmesine yönelik önlemleri almak ve ibraza yönelik farklı usuller belirlemek konusunda yetkilidir.

7)- SİSTEMİ KULLANMAYA KİMLER YETKİLİDİR?

1) - Defter-Beyan Sistemi üzerinden defter tutma, beyanname ve bildirim gönderebilme işlemleri, 3568 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat düzenlemeleri uyarınca vergi beyannamelerini meslek mensuplarına;

a) İmzalatmak zorunda olan mükelleflerden,

- Kendisine elektronik beyanname gönderebilmek için kullanıcı kodu, parola ve şifre verilenlerin kendileri veya meslek mensupları tarafından,

- Diğerleri için meslek mensupları tarafından,

b) İmzalatma yükümlülüğü olmayan mükelleflerden,

- Kendisine elektronik beyanname gönderebilmek için kullanıcı kodu, parola ve şifre verilenlerin kendileri veya meslek mensupları ya da basit usule tabi olan mükellefler açısından bağlı oldukları meslek odaları tarafından,

- Diğerleri için meslek mensupları ya da basit usule tabi olan mükellefler açısından bağlı oldukları meslek odaları tarafından, yapılabilecektir.

2) - Defter-Beyan Sistemini meslek mensubu veya meslek odası aracılığıyla kullanan mükellefler de Sistemi, herhangi bir işlem yapmadan bilgilenme amacıyla görüntüleme yapmak suretiyle kullanabileceklerdir.

3) - Meslek mensuplarının adına işlem yapacakları mükellefler ile 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan “Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi”ni, üyeleri adına işlem yapacak odaların ise üyeleri ile Tebliğin ekinde (Ek:1) yer alan “Defter-Beyan Sistemi Kullanımı Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi (Meslek Odaları ile Basit Usulde Vergilendirilen Üyeleri İçin)” yapması gerekmektedir.

4) -Tebliğin ekinde (Ek:1) yer alan Sözleşmenin düzenlenmesi, sona ermesi ya da iptal/fesih edilmesi durumlarında Başkanlığa elektronik ortamda yapılacak bildirimlerde 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (V-2) numaralı bölümünde düzenlenen usul ve esaslar geçerli olacaktır.

8)- SİSTEMDEN NASIL ÇIKILIR?

a) - Defter-Beyan Sistemini kullanan mükelleflerin ölümü veya gaipliği, mükellefiyetinin sonlandırılması/terkin edilmesi hallerinde ölüm/gaiplik kararı tarihi ile sonlandırma/terkin tarihinden itibaren, o tarihe kadar yapılması gereken işlemler ve onların gerektirdiği yükümlülükler haricinde, Defter-Beyan Sistemi kayıt yapma, defter tutma ve beyanname gönderme özellikleri bakımından kullanılamayacaktır. Bununla birlikte geçmiş dönemlere ilişkin bilgilerin görüntülenmesi amacıyla Sistem kullanılabilir.

b) - İkinci sınıf tüccarlar, 213 sayılı Kanununun 180 ve 181 inci maddelerinde yer alan hükümler kapsamında birinci sınıfa geçerek bilanço esasına göre defter tutacakları izleyen takvim yılı başından itibaren Sistem kullanıcıları arasından çıkacaklardır. 213 sayılı Kanununun 180 inci maddesi kapsamında sınıf değişikliği yapılmasına yönelik sorumluluk mükelleflere aittir.

c) - Basit usulün şartlarını haiz olup sistemi kullanan mükelleflerden, bu usulden yararlanmayı istemediklerini ve kazançlarını bilanço esasına göre tespit etmek istediklerini yazı ile bildirenler, dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından itibaren sistemi kullanamayacaklardır. Ancak, geçmiş dönemlere ilişkin bilgilerin görüntülenmesi amacıyla sistem kullanılabilir.

9)- SORUMLULUK VE CEZA UYGULAMASI NASIL OLACAK?

a) - Defter-Beyan Sistemini kullanmak mecburiyetinde olmakla birlikte Tebliğde öngörülen süreler içerisinde başvuru yapmayan, başvuru yapmakla birlikte belirlenen süreler dâhilinde kayıt yapma, defter tutma, beyanname, bildirim ve dilekçe gönderme, belge düzenleme ve benzeri yükümlülüklerini yerine getirmeyen mükelleflere 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri tatbik olunur.

b) - **Tebliğ ile Defter-Beyan Sistemini kullanan mükellefler Sistem dışında kağıt veya elektronik ortamda kayıt yapamaz, defter tutamaz ve Sistem harici yollarla kâğıt veya elektronik beyanname gönderemezler.** Bu mükellefler Sistem haricinde kağıt veya elektronik ortamda kayıt ve defter tutmaları halinde hiç kayıt ve defter tutmamış sayılacakları gibi Defter-Beyan Sistemi dışından gönderecekleri beyannameler hiç verilmemiş kabul edilir. Söz konusu kayıt ve işlemlerin yapılmamış, defterlerin tutulmamış ve beyannamelerin verilmemiş sayılması nedeniyle 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümlerine göre ceza uygulanır.

c) - Tebliğ kapsamında Defter-Beyan Sistemini kullanan mükellefler, meslek mensupları ve meslek odaları, mükellefler, meslek mensupları ya da meslek odalarının yetkilendirdiği çalışanları kendilerine verilen kullanıcı kodu ve şifrenin güvenliğinden sorumludurlar. Sistem kullanıcıları, kullanıcı kodu ve şifrelerini başka amaçlarla kullanamazlar, herhangi bir üçüncü kişiye açıklayamazlar ve kullanımına izin veremezler, üçüncü kişilere devredemezler, kiralayamazlar ve satamazlar. Sistem kullanıcıları kullanıcı kodu ve şifrenin yetkisiz kişilerce kullanıldığını öğrendikleri anda (kullanıcı kodu ve şifrenin kaybedilmesi, çalınması vb.

durumlar dâhil) Vergi İletişim Merkezine (444 0 189) veya vergi dairelerine derhal bilgi vermekle yükümlüdür.

d) - Defter-Beyan Sistemine yapılan kayıtlar, oluşturulan defter, liste vb. bilgiler, elektronik ortamda gönderilen beyanname, bildirim ve dilekçeler ile elektronik belgelerin içeriğinden ve doğruluğundan Sistemi doğrudan kendisinin kullanması durumunda mükellefler sorumlu olacaktır. Sistemin aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalanarak yetki verilen kişiler aracılığıyla kullanılması durumunda mükellefler, defter, beyanname, bildirim ve dilekçelere kaydedilmesi/yansıtılması gereken her türlü bilginin meslek mensubuna/odasına tam ve doğru bir şekilde sunulmasından sorumlu iken, meslek mensubu/odası deftere kaydedilen bilgilerin dayanağı olan ilgili belgelere uygunluğundan ve gönderilmesine aracılık ettiği beyanname, bildirim ve dilekçelerin defter kayıtlarına ve kayıtların dayandığı belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkacak vergi ziyana bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu kapsamda Başkanlığın herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

e) - Beyannamelerin onaylanması sonucunda otomatik olarak hazırlanan tahakkuk fişleri ve/veya ihbarnamelerin yine Sistem üzerinden mükellefe, vergi sorumlusuna veya bunların yetki verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilmesi işlemi ile söz konusu tahakkuk fişleri ve/veya ihbarnameler mükellefe tebliğ edilmiş sayılacaktır.

f) - Defter-Beyan Sistemi üzerinden yapılan işlemlerin, girilen kayıtların, deftere kaydedilmesi işleminin ve beyanname, belge, bildirim ile dilekçelerin verilmiş/düzenlenmiş/yapılmış sayılması için Sistem üzerinde onaylama işleminin yapılması gerekmektedir. Onaylanacak işlem, yapılması gereken kanuni/idari süresinin son günü saat 23:59'dan önce tamamlanmalıdır.

g) - Elektronik ortamda yapılan işlemlerin tespit ve tevsikinde, Başkanlık/vergi dairesi kayıtları esas alınacaktır.

10)- 2018 YILI İÇİN NOTERDE TASDİK ETTİRİLEN SERBEST MESLEK KAZANÇ DEFTERLERİ NE OLACAK?

Tebliğde bu konu için özel bir düzenleme yapılmamıştır. Tebliğin yayımından önce tasdik ettirilen Serbest meslek kazanç defterleri kullanılmayacaktır.

11) - BİLANÇO USULÜNE TABİ MÜKELLEFLERİN DURUMU NE OLACAK?

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler “Defter - Beyan sistemine” tabi değildir. Bilanço usulüne göre defter tutan mükellefler kağıt ortamında defter tutmaya devam edeceklerdir.

Çalışmalarınız da kolaylıklar dilerim.

Saygılarımla,

SMMM Bahadır BAŞ
Oda Başkanı